ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA

RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas Nr.A420346613
Lietas arhīva Nr.A42-03466-13/42

SPRIEDUMS

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2013.gada 12.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis Māris Šļakota,

piedaloties pieteicējam /I.M/,

atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ieslodzījuma vietu pārvaldes pārstāvei /O.G/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /I.M/ pieteikumu par Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību – apkures nenodrošināšanu kamerās un Administratīvā procesa likuma teksta krievu valodā neizsniegšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs/I.M/ 2012.gada 23.oktobrī vērsās pie Daugavgrīvas cietuma priekšnieka ar lūgumu izdrukāt un izsniegt Administratīvā procesa likumu pieteicējam saprotamā krievu valodā, jo viņam tas ir nepieciešams, lai aizstāvētu savas tiesības administratīvajā tiesā.

Daugavgrīvas cietuma priekšnieks 2012.gada 23.novembrī sniedza pieteicējam rakstveida atbildi, norādot, ka vortālā www.likumi.lv tiesību akti ir pieejami tikai latviešu valodā. Cietums nevar apmierināt pieteicēja lūgumu.

Pieteicējs iesniedza Ieslodzījuma vietu pārvaldē 2013.gada 9.janvāra iesniegumu, apstrīdot Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību, cita starp, apkures nenodrošināšanu kamerās un Administratīvā procesa likuma teksta krievu valodā neizsniegšanu.

[2] Ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2013.gada 11.februāra lēmumu Nr.1/15.2-M/227 (turpmāk – Lēmums) pieteicēja sūdzības atzītas par nepamatotām. Daļā par likuma teksta neizsniegšanu norādīts šāds pamatojums.

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 90.pants noteic, ka ikvienam ir tiesības zināt savas tiesības. Satversmes 91.pants noteic, ka visi cilvēki ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā, cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas. Ar vienlīdzību konkrētajā gadījumā saprotama informācijas pieejamība vienlīdz visiem Latvijas Republikas pastāvīgajiem iedzīvotājiem, nostādot tiesību subjektus vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos.

Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 17.panta pirmā daļa noteic, ka oficiālais izdevums ir brīvi un bez maksas pieejams pastāvīgajā tiešsaistes režīmā tīmekļa vietnē www.vestnesis.lv. Likuma 17.panta otrā daļa noteic, ka Valsts aģentūras "Latvijas Vēstnesis" sistematizētie tiesību akti ir brīvi un bez maksas pieejami tīmekļa vietnē www.likumi.lv.

Minētās tīmekļa vietnes ir izveidotas, lai īstenotu Satversmes 90.pantā noteiktās tiesības. Normatīvo aktu teksti tīmekļa vietnē

www.vestnesis.lv un www.likumi.lv tiek publicēti tikai valsts valodā. Tīmekļa vietnē www.likumi.lv atsevišķos gadījumos tiek publicēts normatīvā akta Valsts valodas centra tulkojums angļu valodā, normatīvo aktu tulkojums krievu valodā netiek publicēts.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu „Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi" 11.punktu brīvības atņemšanas iestādei ir pienākums iepazīstināt notiesāto ar tiesībām un pienākumiem, kas izriet no brīvības atņemšanas soda izciešanas gaitu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem. Minēto iepazīstināšanu brīvības atņemšanas iestādes amatpersonas veic notiesātajiem saprotamā valodā. Pārējos gadījumos brīvības atņemšanas iestādei, ievērojot Satversmes 90.pantā noteikto, ir pienākums nodrošināt ieslodzītājiem pieeju iepazīstināšanai ar oficiāli publicētājiem normatīvajiem aktiem. Saskaņā ar Daugavgrīvas cietumā ierasto kārtību, ieslodzītajiem pēc motivēta iesnieguma īslaicīgai lietošanai tiek izsniegta ārēja normatīva akta oficiālā izdevuma izdruka no Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā minētās tīmekļa vietnes un, ņemot vērā, ka tīmekļa vietnē pieejamas publikācijas tikai valsts valodā (atsevišķos gadījumos angļu valodā), normatīvie akti visiem ieslodzītajiem iepazīstināšanai tiek izsniegti attiecīgi tikai valsts valodā.

Tā kā pieteicējs pie Daugavgrīvas cietuma administrācijas ir vērsies ar lūgumu saņemt savai personīgai beztermiņa lietošanai Administratīvā procesa likuma izdruku no tīmekļa vietnes krievu valodā, Daugavgrīvas cietuma administrācijas atteikums izpildīt šādu prasību ir pamatots.

Pieteicējam nav liegtas tiesības vērsties pie cietuma administrācijas ar lūgumu izsniegt viņam īslaicīgai lietošanai Administratīvā procesa likumu valsts valodā. Vēl jo vairāk, pēc leslodzījuma vietu pārvaldes rīcībā esošās informācijas, pieteicējs pārvalda latviešu valodu pietiekamā līmenī, lai spētu sagatavot dokumentus, ko pierāda fakts, ka pieteicējs iepriekš vairakkārt ir iesniedzis iesniegumus un sūdzības pārvaldē latviešu valodā, kurās skaidri argumentējis savas domas un viedokli. Arī tiesu instancēm pieteicējs iesniedz valsts valodā noformētus pieteikumus un paskaidrojumus. Līdz ar to pārvaldei nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs nav spējīgs iepazīties un saprast normatīvā akta tekstu valsts valodā.

[3] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, kurā lūdza atzīt par prettiesisku Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību – apkures nenodrošināšanu kamerās un Administratīvā procesa likuma teksta krievu valodā neizsniegšanu.

Pieteikumā norādīja, ka pieteicējs vēlējās iepazīties ar Administratīvā procesa likumu, lai varētu aizstāvēt savas tiesības, kā arī iepazīties ar administratīvās tiesas kompetenci. Šāda iespēja pieteicējam liegta, kā arī cietuma administrācija nepiedāvāja nekādu citu alternatīvu.

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā leslodzījuma vietu pārvalde neatzina pieteikumu, atsaucoties uz Lēmuma argumentiem. Papildus norādīja, ka administratīvajā procesā tiesā tiek piemērots objektīvās izmeklēšanas princips, kura ietvaros tiesai ir pienākums dot administratīvā procesa dalībniekiem norādījumus un ieteikumus, kā arī savākt pierādījumus pēc savas iniciatīvas. Tas ievērojami samazina nepieciešamību pēc juridiskajiem pakalpojumiem. Pieteicēja tiesības un pienākumi tiek izskaidroti arī tiesas sēdē.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs rakstveidā atteicās no pieteikuma daļā par Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību – apkures nenodrošināšanu kamerās. Uzturēja pieteikumu daļā par cietuma prettiesisko rīcību – Administratīvā procesa likuma teksta krievu valodā neizsniegšanu. Sniedza paskaidrojumus, kas atbilst pieteikumā norādītajiem argumentiem.

[6] Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē neatzina pieteikumu pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Izvērtējot lietas dalībnieku argumentus un lietas materiālus, tiesa secina, ka pieteikuma daļā tiesvedība ir izbeidzama, bet pārējā daļā pieteikums ir noraidāms kā nepamatots.

[8] Tā kā pieteicējs atteicās no pieteikuma daļā par Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību – apkures nenodrošināšanu kamerās, tiesvedība minētajā pieteikuma daļā ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 4.punktu.

[9] Satversmes 90.pants noteic, ka ikvienam ir tiesības zināt savas tiesības. No minētā izriet, ka valstij ir pienākums publicēt normatīvos aktus, lai privātpersonas varētu objektīvi zināt un paredzēt, kādas normas tiks piemērotas noteiktai tiesiskai attiecībai. Satversmes 90.panta īstenošanu sīkāk nosaka Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likums, no kura izriet, ka oficiālas publikācijas statuss ir tīmekļa vietnē www.vestnesis.lv publicētiem normatīvajiem aktiem (2.panta pirmā daļa), savukārt tīmekļa vietnē www.likumi.lv tiek nodrošināta sistematizēto aktu pieejamība (16.panta pirmā daļa).

Satversmes 4.pants noteic, ka valsts valoda Latvijas Republikā ir latviešu valoda. No tā izriet, ka valsts ir pienācīgi izpildījusi savu pienākumu darīt zināmus tās izdotos normatīvos aktus, ja šie normatīvie akti ir publicēti latviešu valodā.

[10] Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 17.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka tīmekļa vietnēs www.vestnesis.lv un www.likumi.lv ir brīvi un bez maksas pieejamas normatīvo aktu oficiālās publikācijas un sistematizētie tiesību akti. No minētajām normām izriet, ka arī ieslodzītajiem ir jābūt iespējai izmantot minētās tīmekļa vietnes vai saņemt tiesību aktu izdrukas no šīm vietnēm. Lietā nepastāv strīds, ka pieteicējam Daugavgrīvas cietumā pieeja tiesību aktiem bija nodrošināta.

Tiesību normas neparedz valsts pārvaldes iestāžu, tostarp, brīvības atņemšanas iestāžu, pienākumu izsniegt privātpersonām normatīvo tiesību aktu tulkojumus svešvalodās. No lietas materiāliem izriet, ka Daugavgrīvas cietuma administrācijai arī faktiski nebija iespējas apmierināt pieteicēja lūgumu, jo tīmekļa vietnēs www.vestnesis.lv vai www.likumi.lv nav atrodams Administratīvā procesa likuma oficiāls tulkojums krievu valodā.

[11] Tiesa nekonstatē Daugavgrīvas cietuma rīcības prettiesiskumu.

[12] Pieteicējs ar tiesneša 2013.gada 28.februāra lēmumu tika pilnībā atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu. Tā kā pieteikums tiek noraidīts, pieteicējam, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturto daļu, uzliekams pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 282.panta 4.punktu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

izbeigt tiesvedību /I.M/ pieteikuma daļā par Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību – apkures nenodrošināšanu kamerās.

Noraidīt pilnīgi /I.M/ pieteikumu daļā par Daugavgrīvas cietuma administrācijas faktisko rīcību – Administratīvā procesa likuma teksta krievu valodā neizsniegšanu.

Uzlikt pienākumu /I.M/, personas kods/personas kods/, triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā atmaksāt valstij valsts nodevu divdesmit latu apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis M.Šļakota